

I. UVOD

Bosna i Hercegovina (u daljem tekstu: BiH) je otpočela postupak evropskih integracija otvaranjem pregovora o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom (u daljem tekstu: EU) 25. novembra 2005. godine. Potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (u daljem tekstu: SSP) BiH stiče status potencijalnog kandidata za članstvo u EU, a zatim i punopravno članstvo u EU.

„**Bosna i Hercegovina i evropska perspektiva**“ je tema koju sam odabrala za svoj specijalistički rad i koja mi se učinila aktuelnom i interesantnom u sadašnjem trenutku razvoja BiH, i to i kako sa aspekta regiona kojem pripadamo (Zapadnog Balkana), aspekta države BiH, tako i sa aspekta njenih građana, posebno mladog čovjeka. Buduće integrisanje BiH u EU donijet će nemjerljive političke, ekonomske i socijalne koristi. Najznačajnija je sigurnost i stabilnost, te trajni mir u regionu, ali i u BiH. Ljudi ovih prostora još uvijek su u znatnoj mjeri opterećeni nedavno okončanim ratom na ovim prostorima. Sa pristupom BiH EU osjećali bi se sigurnijim i više se ne bi bojali rata. U slučajevima mogućih političkih previranja i napetosti, EU više ne bi dozvolila rat na BiH prostorima, jer bi smatrala BiH dijelom jedinstvenog teritorija EU, te bi intervenisala s ciljem sigurnosti i stabilizacije ovog regiona. Od sigurnosti i stabilizacije Zapadnog Balkana, pa i BiH zavisit će i sigurnost i stabilnost EU, a time i stabilnosti drugih regija u svijetu.

Sa pristupom BiH EU građani BiH imali bi ne samo bosanskohercegovačko, već i državljanstvo EU. Granice više neće predstavljati prepreke, tako da je moguće i putovanje duž cijele Evrope, bez pasoša. Za njih bi ovim bile otvorene granice tj. građani BiH koji su istovremeno i građani EU stiču pravo slobodnog kretanja, zasnivanja radnog odnosa i boravka na teritoriji država-članica odnosno na teritoriji cijele EU. Strani kapital bi investirao u BH privredu, infrastrukturu, bankarstvo i sl. Imali bi i modernizovan i uvezan saobraćaj sa cijelom Evropom koji bi omogućavao brže stizanje do brojnih destinacija u EU. Otvorio bi se veći broj radnih mjesta, te bi veća zaposlenost, ubiranje poreza, dovelo i do većih zarada, povećanog životnog standarda, ali i povećanog nacionalnog dohotka u BiH. Smanjio bi se i odliv visokoškolvane BH mlade radne snage u inostranstvo.

Investirani strani kapital, modernizacija i ekonomski razvoj zemlje, zahtjeva bi visokostručne i kvalificirane mlade kadrove. Zato proces integrisanja BiH u EU vidim prvenstveno kao novu šansu za mlade ljude u BiH, jer se otvaraju mogućnosti školovanja i stručnog usavršavanja na visokoobrazovnim institucijama u državama-članicama odnosno cijelog regiona EU. Mladi ljudi će moći iskoristiti i vrlo izdašne EU fondove-za stipendiranje na nivou dodiplomske i postdiplomske nastave, specijalizacije i druga stručna usavršavanja, odnosno mogućnost cjeloživotnog obrazovanja u kojem BiH značajno zaostaje za evropskim prosjekom. Diplome stečene na međunarodno priznatim fakultetima omogućit će mladom čovjeku u BiH da ostvari pravo na zaposlenje ne samo u BiH, već i u cijelom regionu EU.

Zato potpis na Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju BiH i EU predstavlja i potpis na evropsku budućnost BiH, odnosno nove prilike razvoja i rasta naše zemlje u politički sigurnom i ekonomski stabilnom okruženju.

Moja zamisao je bila da u ovom specijalističkom radu prikazem prvo najznačanije karakteristike Evropske unije, njene organizacije, institucija, zatim i politiku i suštinu samog procesa stabilizacije i pridruživanja regiona Zapadnog Balkana, a time i BiH EU, kao i odnose BiH i Vijeća Evrope, odnose Parlamentarne skupštine BiH i Evropskog parlamenta, najznačanije karakteristike Strategije integriranja Bosne i Hercegovine u Evropskoj uniji kao osnovnog BH dokumenta na kojem će se zasnivati cjelokupan proces pridruživanja BiH EU, karakteristike Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju usaglašenog i parafiranog između BiH EU, Izvještaj o napretku pregovora BiH sa EU u 2008, godini, a posebno koristi koje će BiH ostvariti pristupom EU na političkom, ekonomskom i socijalnom planu.